

FABLAB.HR

UDRUGA ZA PROMICANJE DIGITALNE FABRIKACIJE

FABLAB HRVATSKA • LJUDI • PROSTORI • POLITIKE

Prenamjena prostora diljem Hrvatske

Četiri napuštena javna prostora — tvornica od 100 ha, otočni centar za mlade, seoska škola i modernistička bolnica — i budućnost zajednice koju predlažemo za svaki.

PUBLIKACIJA PROSTORI • 2026 • HRVATSKA

Od dovršenog dokaza koncepta u Grobniku do mediteranske ambicije u Krvavici — svaka prenamjena pretvara napušteni javni prostor u produktivnu infrastrukturu zajednice.

Napuštene javne zgrade, vraćene u uporabu

Diljem Hrvatske javne zgrade nadžive svoju izvornu namjenu i desetljećima stoje napuštene — tvornica od 100 ha, otočni centar za mlade, seoska škola, modernistička bolnica. FabLab s općinama i EU programima pretvara te prostore u produktivnu **infrastrukturu zajednice** umjesto da ih prepusti propadanju.

Svaka lokacija procjenjuje se jednako: problem stanovnika koji bi mogla riješiti, očekivani ishod prenamjene i lokalni partneri koji je ostvaruju. Četiri lokacije obuhvaćaju cijeli luk — od dovršenog dokaza koncepta do mediteranske ambicije.

01 · Problem stanovnika
Koji problem zajednice napušteni prostor može riješiti.

02 · Očekivani ishod
Produktivna buduća namjena koju predlažemo za zgradu.

03 · Lokalni partneri
Vlasnici, općine i programi koji je provode.

Četiri lokacije

● Sljeme	Bivša tvornica mesa (100 ha) → Fab City HUB	Predloženo
● Prvić Luka	Bivši centar za mlade i astronomiju → Adriatic GreenLab	U Bruxellesu
● Grobnik	Bivša seoska škola → Centar za kreativnost i znanost	Dovršeno 2025/26
● Krvavica	Bivša dječja bolnica → European Heritage Lab	Poziv 2026

Sljeme — Fab City HUB

● Hrvatska • Grad Zagreb • Sesvete

Bivša tvornica mesa • 100 ha • napušteno 20 g.

Otvori u Google kartama ↗

PROBLEM STANOVNIKA

Sesvete (~100.000 stanovnika) bile bi treći grad po veličini u Hrvatskoj, no nemaju pravo središte ni ključne javne usluge — policiju, zdravstvo, kulturu. Kompleks bivše tvornice mesa od 100 ha napušten je 20 godina i u potpunom je vlasništvu Grada Zagreba.

OČEKIVANI ISHOD

Revitalizirati kompleks u **Fab City HUB** — produktivno središte kvarta: maker i inovacijski hub u bivšoj upravi (3.500 m²), glazbena škola u skladišnoj hali (9.000 m²) i depo za umjetnost u betonskim silosima — konačno dajući Sesvetama središte kakvo nikad nisu imale.

LOKALNI PARTNERI

● Grad Zagreb (vlasnik)

● EU Horizon — CENTRINNO

● EU Horizon — proGleg

● Novi prostori kulture

● U zelene i plave Sesvete

● Fablab

Adriatic GreenLab

● Hrvatska · Šibensko-kninska · Prvić Luka (Vodice)

Bivši centar za mlade i astronomiju • napušteno 10 g.

Otvori u Google kartama

PROBLEM STANOVNIKA

Hrvatska ima ~1.000 otoka; prije stoljeća 100 ih je bilo naseljeno, danas manje od 50. Bivši centar za mlade i astronomiju na Prviću napušten je 10 godina dok se udaljene otočne zajednice i dalje smanjuju.

OČEKIVANI ISHOD

Pretvoriti ga u **Adriatic GreenLab** — živi laboratorij za udaljena područja koji testira održivi cjelogodišnji otočni život i preokreće depopulaciju. Prijedlog je dvaput predstavljen u Bruxellesu (2019., 2022.).

LOKALNI PARTNERI

● **Grad Vodice**

- Otok — Faust Vrančić (udruga)

- **Fablab**

Centar za kreativnost Grobnik

● Hrvatska • Primorsko-goranska • Grobnik (Čavle)

Bivša škola → centar zajednice • dovršeno 2025/26

Otvori u Google kartama ↗

PROBLEM STANOVNIKA

Mala naselja gube javne zgrade i posjetitelje. Bivša osnovna škola stajala je neiskorištena, a povijesne utvrde privlačile su malo gospodarske aktivnosti.

OČEKIVANI ISHOD

Prva dovršena prenamjena (2025/26): bivša škola → **Centar za kreativnost i promicanje znanosti**. Ponovljiv model koji privlači posjetitelje starim utverdama i stvara potražnju za ugostiteljstvom te širom revitalizacijom.

LOKALNI PARTNERI

● Općina Čavle

● CKZ Grobnik

● Fablab

Krvavica — European Heritage Lab

● Hrvatska · Splitsko-dalmatinska · Krvavica (Makarska)

Bivša dječja bolnica · napušteno 30 g.

Otvori u Google kartama ↗

PROBLEM STANOVNIKA

Arhitektonski značajna bivša dječja bolnica napuštena je 30 godina unatoč opetovanim inicijativama odozdo duž makarskog primorja.

OČEKIVANI ISHOD

Pretvoriti je u **europski centar za učenje** o prenamjeni baštine u inovaciju, koji sidri **Mediterranean Makers Initiative** kao čvorište za cijeli mediteranski bazen. Fablab je pozvan predložiti prijedlog u svibnju 2026.

LOKALNI PARTNERI

● Grad Makarska

● Mediterranean Makers Initiative

● Fablab

Četiri lokacije na prvi pogled

LOKACIJA	PROBLEM STANOVNIKA	OČEKIVANI ISHOD	PARTNERI
Sljeme Zagreb · Sesvete	Gradska tvornica (100 ha), napuštena 20 g.; Sesvete (~100 tis.) bez središta i ključnih javnih usluga.	Fab City HUB — maker hub, glazbena škola i depo daju Sesvetama pravo središte.	Grad Zagreb · CENTRINNO · proGgreg · Fablab
Prvić Luka Vodice · Šibenik	Depopulacija otoka; bivši centar za mlade i astronomiju prazan 10 g.	Adriatic GreenLab — živi laboratorij za održivi, cjelogodišnji otočni život.	Vodice · Otok–Faust Vrančić · Fablab
Grobnik Čavle · Primorje	Neiskorištena seoska škola; utvrde privlače malo aktivnosti.	Centar za kreativnost i znanost (dovršeno 2025/26) — ponovljiv model.	Čavle · CKZ Grobnik · Fablab
Krvavica Makarska · Dalmacija	Prepoznatljiva bivša dječja bolnica, napuštena 30 g.	Europski centar prenamjene baštine u inovaciju ; mediteransko čvorište.	Makarska · Mediterranean Makers · Fablab

Bilješke